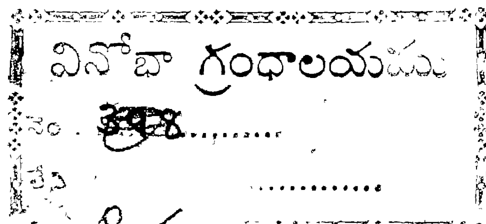
హిందూ ధర్మము

గాంధిజీ

అనువాదకులు:
వెలిదండ శ్రీనివాసరావు

లింగమూర్తి గ్రంథమాల
శారదా గ్రంథాలయము
గాంధిఆశ్రమం - అనకాపల్లి

గ్రంథమాల ప్రచురణ:

అనాసక్తియోగము—గాంధిజీ : వెల 0 - 4 - 0

ప్రచురణ తే: 30 - 1 - 1951

వెల: 0 - 4 - 0

రాజమహేంద్రవరమున సరస్వతీ పవర్ ప్రెస్‌నందు

శ్రీ అడ్డేపల్లి నాగేశ్వరరావుగారిచే

ముద్రింపబడినది. 6205/1951

విషయ సూచిక.

ముందుమాట. పేజీ

హిందూ ధర్మము

ముందుమాట

గాంధిమహాత్ముడు హిందూమతమును గురించి అప్పు డప్పుడు వెలుబుచ్చుచుండిన అభిప్రాయములను బాగుగా చదివినచో, ఆయన నిజమైన సనాతన హిందువుడని తెలియక పోనదు. లోకములో బౌద్ధ, క్రైస్తవ, మహమ్మదీయాది ఇతర మతములకును, హిందూమతమునకునుగల ముఖ్యభేదము, ఆ యితరమతములన్నియు, ఒకానొకకాలమున బుట్టిన చారిత్రక పురుషులయొక్క మతములు అయియుండి వారలపేరులతో అవి వ్యాపించియుండగా, హిందూమతము అటుల ఏయొక్క పురు షుని మతముగాక సనాతనముగా భారతదేశములోని మానవులు అనుసరించుచున్న ధర్మమగుటయే. అట్టి హిందూధర్మమును గూర్చి మహాత్ముడు చెప్పిన ఆయన స్వంతవాక్యముల భావములు ఇందులో తెలుపబడెను.

వెలిదండ శ్రీనివాసరావు

30 - 1 - 1951

22-1-66

1. గాంధిమతము?

గాంధిమతమనున దేదియు లేదు. నా పేరట మతసంఘము ఏర్పడకూడదు. నేనేమియు క్రొత్తసిద్ధాంతమును కనిపెట్టలేదు. శాశ్వత సత్యములను మన దైనికజీవితములందు అనుసరించు మార్గములను తెలిసికొని చూపుటకు మాత్రమే నాశక్తికొలది ప్రయత్నించితిని. కావున, స్మృతికర్తలవలె నేనొక ప్రత్యేక స్మృతిని నిర్మించవలసిన ప్రశ్నయే కలుగలేదు. మరియు, నేను దెలిసికొనిన మార్గములు పరిపూర్ణము లనికూడ చెప్పలేను. ప్రపంచమున నేను క్రొత్తగా బోధించవలసిన దేదియులేదు. సత్యము, అహింస అను ధర్మములు ప్రపంచము పుట్టినప్పటి నుండియు నున్నవే. నేను చేసినదంతయు ఆ రెండు శాశ్వత ధర్మములను సాధ్యమైనంత విరివిగా మానవులనుసరించగలుగు నట్లు పరిశోధనలను గావించుటయే. ఆపనిలో నేననేకసార్లు పొర పడి ఆయనుభవమువలన నాపొరబాట్లను దిద్దుకొనుచుంటిని. అందువలన, నాకు జీవితము, జీవిత సమస్యలు అనగా కేవలము సత్య, అహింసల అనుసరణగూర్చి అనేక పరిశోధనలను గావిం చుట యేర్పడెను. స్వభావముచేతను సత్యప్రియుడనేగాని, అంత అహింసాపరుడనుగాను. అందువల్లనే నేను సత్యము కొఱకై అహింసను వదలుకొందునని నన్నొక జైనమతాచార్యుడు అను చుండెడివాడు. నిజముగా సత్యానుసరణ ప్రయత్నములోనే అహింసయొక్క ఆవశ్యకతను గ్రహించగలిగితిని. మనవేదములు

సత్యమును మించిన ధర్మము లేదనియు, అహింస ఉత్తమమైన ధర్మమనియు దెలిపియుండెను, నేనిప్పుడు చెప్పిన విషయములను గాంధి తత్వశాస్త్రమని కొందరనుకొన్నను దానిని ప్రత్యేకముగా గాంధిమతమని చెప్పకూడదు. మరియు, ఆవిషయముల గూర్చి ఎక్కువ గ్రంథసముదాయముగాని, గాఢప్రచారముగాని అవసరములేదు.

౨. హిందూమతమనగా నేమి?

అదృష్టవశముననో, దురదృష్టవశముననో, హిందూమతమునకు, తక్కిన మతములవలె, అధికారముతో గూడిన ప్రత్యేక మతనమ్మకముల బలవంతము లేదు. సత్యముతోగూడిన అహింసయను సర్వమానవ శాశ్వతధర్మమే నామతమని చెప్పియుంటిని. హిందూమతమును నిర్వచింపుమని నన్నెవరైనా కోరినయెడల, అది అహింసామార్గమున సత్యమును వెదకు మానవప్రయత్నమాత్రమేయని చెప్పుదును. ఒకానొకడు భగవంతుడున్నాడని నమ్మకపోవచ్చును. అయినను తనను హిందువుగానే అనుకొనవచ్చును. హిందూమతోద్దేశ మెప్పుడును మానవుడు సత్యమును అనుసరించుటకు ఎడతెగక ప్రయత్నించుచుండ వలయుననుటయే. ఆహిందూమతము యీదినములలో మరణావస్థలోనుండి, చురుకుదనములేక, మానవాభివృద్ధికి దారిచూపక నీరసస్థితిలో నుండుటకు కారణము, మనము అలసిపోయి యుండుటయే. మనయలసట మనలను విడచినవెనుక, హిందూమతము ఇదివరకెన్నడు ఎరిగి

యుండని తేజస్సుతో ప్రపంచమున ఫెళ్లుమని ప్రకాశింపకలదు. నిజముగా ప్రపంచములో గల మతములన్నిటిలోను, హిందూ మతము అత్యంత సహన స్వభావము కలది. ఆ మతముయొక్క ఆదర్శములు సకల మానవులకును సంబంధించినవి.

3. సర్వమత సమన్వయము.

నా యభిప్రాయములో హిందూమతముయొక్క సౌంద ర్యము, దాని సర్వమతసమన్వయత్వములో నున్నది. ఇతర మత ములలోని నిగ్గులన్నియు హిందూమతమున గలవు. అందు దెలుపబడని విషయములు, అంతగా సారవంతముగాని అవసర ముగాని కావు.

4. నేనెందుకు హిందువు ననుకొను చున్నాను?

దేశములో ననేకచోట్ల ఆంగ్లేయ, అమెరికన్ మిషనరీలు, ఏసుక్రీస్తు మతమునుగూర్చి మన దేశస్థులకు దెలుపుచుండగా, నేనా మిషనరీలను అటుల దెలుపుటకన్న వారాబోధలను తమ జీవితమున అనుసరించి చూపించినయెడల భారతీయులకు ఎక్కువ నుపయోగముండు నని సూచించుటకు సాహసించి యుంటిని. కేవలము ఇతరులను తమ మతసంఘములోనికి మార్చుటకై, బోధనలను సల్పుటవలన సరియైన ప్రయోజనముండునని నేను

నమ్మకము. ఏలయనగా, మతనమ్మకము లెప్పుడును ఇతరులు చెప్పుటవలన ఏర్పడవు. అందుకు ఆదర్శజీవితమార్గ మవసరము. నేను హిందూమతమును, నాస్వయంజీవితద్వారాగాక, వేరు విధముగా వివరించుటకు, తగినవాడనని యనుకొనను. నేనా మత బోధనలను గూర్చి సరిగా చెప్పలేకపోయినను, ఇతర మతముల బోధనలతో సరిపోల్చి తేడాలను తెల్పుటకును ప్రయత్నించను. కావున నేనెందుకు హిందువు డనుకొనుచున్నానో సాధ్యమైనంత క్లుప్తముగా దెలుపగలను. మొదటిది వంశపారంప్రాబల్యము, అనగా హిందూకుటుంబములో బుట్టుటవలన హిందువుడను. రెండవది: పుట్టుకచేత హిందూమతమునకు జెందియుండినను, ఆమతము నానైతిక, లేక, ఆధ్యాత్మిక యనుభవములకు అసందర్భముగా కనిపించినయెడల దానిని త్రోసిపుచ్చెడి వాడనే. కాని బాగుగా పరీక్షించినపిదప, నాకు తెలిసిన మతములన్నిటిలో అది ఇతర మతద్వేషములేని, అత్యంతసహన మతముగా గనుపట్టెను. దానిలో మూర్ఖపు నిబంధనలేమియు లేక, ఆమతానుసారి తన యాత్మభావమును పూర్తిగా వ్యక్తపరచుటకు కావలసినంత యవకాశము ఇవ్వబడుటవలన అది నాకు చాలనచ్చెను. ఆమతము అన్యమత ద్వేషభావము లేకుండుటచే, ఆమతానుసారులు ఇతర మతములను గౌరవించుటకు మాత్రమేగాక, వాటిలోని మంచిని మెచ్చుకొని అనుసరించుటకు అవకాశమిచ్చుట సంతోషింపదగినది. అహింస అన్నిమతములకును సమానధర్మము. అయినను దానికి హిందూమతమునందు ప్రత్యేకప్రాధాన్య మివ్వబడినది.

హిందూమతమునందు మానవుల యేకత్వముననేగాక, సకలజీవ రాసుల యేకత్వముయొక్క నమ్మకము కలదు. దానిలోని గోపూజ సర్వజీవ దయాళుత్వాభివృద్ధికి సాటిలేని సహకారి. అది సర్వప్రాణుల ఏకత్వమునందు మాత్రమేగాక, వాటిపవిత్రత యందునుగల నమ్మకమును, ఆచరణలోకి దెచ్చుటకు సూచించును. సత్యమునుగూర్చి జరుపబడిన ఎడతెగని పరిశోధనల దివ్యఫలితమే అందలి వర్ణాశ్రమధర్మవిధానము.

5. సనాతన హిందూమతము.

నేను సనాతన హిందువునని గట్టిగా చెప్పుకొనుచుంటిని. అయినను హిందూమతముపేరిట ప్రస్తుతము సాధారణముగా ననుసరింపబడుచున్న కొన్నివిషయములను నేను ఒప్పుకొనను. కావున నాయుద్దేశములో, సనాతన హిందూమతమనగా నేమియో స్పష్టముగా దెలుపవలసియున్నది. నేను 'సనాతన'మను పదమును దాని స్వభావార్థములో నుపయోగించుచున్నాను. నన్ను నేను సనాతన హిందువుననుకొనుటకు గల కారణములు :—

(1) నాకువేదములందును, ఉపనిషత్తులందును, పురాణములందును, ఇతరహిందూపవిత్రగ్రంథములందును, తద్వార అవతారములందును, పునర్జన్మమునందును నమ్మకము కలదు.

(2) నేటిసామాన్యప్రజల అనాగరికపు యర్థములోగాక, నా

యభిప్రాయమునుబట్టి వేదములలో చెప్పఁబడిన యర్థములో వర్ణాశ్రమధర్మమునందు నాకు నమ్మకము కలదు.

(3) పామరజనుల భావములకన్న ఎక్కువదైన భావములో గోరక్షణ విషయమున నాకు నమ్మకము కలదు.

(4) నాకు విగ్రహారాధనయందు అపనమ్మకము లేదు. హిందూవేదములు మాత్రమే భగవద్దత్తములని నేనునమ్మను. బైబిలు, కొరాను, మొదలగు యితరమతగ్రంథములును హిందూ వేదములవలనే భగవత్ప్రేరితములని నానమ్మకము. అయినను నా హేతుజ్ఞానమునకును, నైతికజ్ఞానమునకును అసందర్భముగ ఆగ్రంథములలోని విషయములు ఎవరిచేనైనను, ఎంత పాండిత్య ప్రకర్షలతో అర్థవివరణ చేయబడినను, వాటికి నేను బద్ధుడను గాను. అహింస, సత్యము జితేంద్రియత్వములందు పరిపక్వము బొందక, ధనమును కూడబెట్టుకొను అభిలాషను వీడక, యుండు వారు శాస్త్రములను సరిగా యర్థము చేసికొనజాలరన్న హైందవ న్యాయ సూత్రమునందు నాకు గట్టినమ్మకముకలదు. గురువుల యావశ్యకతయందు నాకు నమ్మకమున్నను, సంపూర్ణ పవిత్రతను సంపూర్ణ పాండిత్యమును గల గురువులు నేడు తక్కువగా నుండుటచే, చాలమంది సరియైనగురువులులేక అజ్ఞానములో నుండ వలసి వచ్చుచున్నది. అయినను హిందూమతముతోబాటు అన్ని మతముల యొక్క ముఖ్యసూత్రములు ఒక్క విధముగనేయుండి, సులభముగా తెలిసికొనబడగలిగినవగుటచేత, ఎవరును తమతమ మతముల గూర్చి పూర్తి సత్యములను తెలిసికొనజాలకుంటిమని

నిరాశజెందనవసరములేదు. పవిత్ర హిందువునకు భగవంతుని యందు, ఆయన ఏకత్వమునందు, మానవుని పునర్జన్మమునందు, ముక్తియందు నమ్మకము కలదు. నేను ప్రేమించువారలలో యెన్ని తప్పులున్నను, వారి ఒప్పులు నాలో తప్పక మంచి మార్పులను కలిగించునట్లు, నేను ప్రేమించు హిందూమతము కూడ నాలో మంచిమార్పును తప్పక కలిగించుచున్నది. ముఖ్యముగా హిందూ మతమునకు సంబంధించిన భగవద్గీత, రామాయణము, నన్నెంతో ఔన్నత్యమునకు గొనిపోవుచున్నవి. నాకు విగ్రహారాధనయందు అపనమ్మకము లేదని మనవి చేసితిని. దేవాలయములో ప్రతిమను చూచినప్పుడు నాలో పూజాభావలు పురికొల్పబడుటలేదు. అయినను మానవస్వభావములో ప్రతిమారాధన ఒకవిధమైన భాగమే యని నమ్మువాడను. మానవుడు చిహ్నములకై ఆశపడు స్వభావము కలవాడు. విగ్రహారాధనయందు నమ్మకములేని క్రైస్తవుడు, చర్చిలోయున్నప్పుడు ఇతరచోట్లలోనుండి యున్నప్పటికన్న, ఎక్కువశాంతచిత్తుడై యుండును. కావున విగ్రహారాధన పాపమని నేను తలంపను.

హిందూమతము ఇతర మతములను వినాయించు మతము కాదు. అందు, ప్రపంచములోని మతప్రవక్తలందరిని గౌరవించుటకు అవకాశము కలదు. అది ఇతర మతసంఘములలోని వారిని తన మతసంఘములో కలుపుగొనగోరు మిషనరీ మతము కాదు. హిందూమతము పూర్వము భారతదేశమునకు వచ్చి నివాసమేర్పరచుకొనిన యితరజాతులవారిని తనలో జీర్ణించికొని

యుండెను. ఆజాతులవారి యట్టిజీర్ణత పైకి కనబడని క్రమపరిణామమయి యుండెను. హిందూమతము ప్రతిమనుజుడు తన నమ్మకములేక స్వభావధర్మము ననుసరించియే భగవంతు నారాధించుకొనవచ్చునని దెలుపుచున్నది. ఆ కారణముచే అది ఇతర మతములతో శాంతిభావము కలిగియుండును.

హిందూమతమునుగూర్చి నాయభిప్రాయమునుబట్టి నేడు హిందువులు తోడిమానవులయెడల ననుసరించు అంటరానితనము నాకర్థమగుచుండుటలేదు. అంటరానితనము హిందూమతమునకు వికారముగా నేర్పడిన కణితికాయవలె నాకు కనబడుచున్నది. అనేకతరములుగా అది వచ్చుచున్నమాట నిజమే. అదేవిధముగా ఈరోజువరకు అనేక చెడ్డవాడుకలు అలవాటులోయున్నవి. అవి మొదటిలో సరియైన కారణములతో నేర్పడి యుండవచ్చును. కాలక్రమమున చెడ్డవాడుకలుగా పరిణమించి యుండవచ్చును. మొదట మంచియుద్దేశముతోనే బాలికలను భక్తితో దేవదాశీలనుగా నేర్పరిచిన యాచారము నేడు మిక్కిలి లజ్జాకరమైన వాడుకగా నేర్పడెను. గోసంరక్షణ, గోపూజ, శ్రేష్ఠమైన నమ్మకముగా నుండినప్పుడు, గోమాంసము తినువారిని సంఘమునుంచి వెలువేసి వారిని అంటరానివారినిగా పరిగణించిరి. ఈ నాఊహ సరియైనదైనను కాకపోయినను ప్రస్తుత అంటరానితనము జ్ఞానయుక్తమైన హేతువాదమునకును, మానవసహజమైన సోదరప్రేమకును అసంగతముగా కనపడకమానదు. ఈ కళంకము నాకెంతయో కష్టముగా యున్నది.

6. రాట్నము - సేవామతము.

మానవసేవయే మాధవసేవయనునట్లు, నాకండ్లయెదుట ఎల్లప్పుడుకనబడు బీదలబాధలను పోగొట్టగలుగుటకు యే సేవా మార్గము కనిపించునాయని విచారించుచుంటిని. వారిబాధలు అందరిబాధలవలనే ముఖ్యంగా రెండు విధములు. అవి కూడుకు, గుడ్డకు సంబంధించినవి. గుడ్డవిషయములో అందరును సేవ జేయుటకు అవకాశమున్నది. అందరును, తామున్న చోటనే రాట్నము నుపయోగించి, నూలువడికి, గుడ్డలయుత్పత్తికి సహాయము చేయుటలో బీదలకు సేవచేస్తున్నట్లు గుర్తించవలెను. మానవులలో సహజముగా నిమిడియున్న సోదరప్రేమను వెలుబుచ్చు నవకాశ మిచ్చుటకై, భగవంతుడు నిస్సహాయులైన దరిద్రుల రూపమున దరిద్రనారాయణుడుగాఅవతారమెత్తి మానవులసేవ నందుకొనును. భగవంతునిసేవ యనగా దుడ్డునామము బెట్టుటకాదు, తులసి పేరులు దాల్చుటకాదు, మొక్కుటకాదు. కేవల వేదజ్ఞానము బ్రాహ్మణులను ఆధ్యాత్మిక గురువులుగా జేయజాలదు. హిందూ మతమును బాగుగ గ్రహించిన బ్రాహ్మణుడు పరబ్రహ్మస్వరూపు లైన తోడిమానవులకు సేవజేయుటకై సదా యత్నించుచుండును.

ప్రత్యేక మతాచారముల ననుసరించుటకన్న అన్నిమత ములవారికిని సంబంధించిన బీదమానవుల సహాయార్థమై నూలు వడుకుటకు ఎక్కువ ప్రాధాన్యమివ్వవలయునని చెప్పుటయే నా

యుద్దేశముకాని, ఆ మతాచారముల ననుసరించకూడదనుట కాదు. అన్ని మతములవారును తమతమ ప్రత్యేకమత ధర్మముల కతీతమైన, ఏకైక ధర్మముతో మానవసేవకై జీవితము నుప యోగించవలయుననుటయే నాయుద్దేశము. అనగా హిందూమత మునకు జెందిన ఉత్తమ బ్రాహ్మణుడు, అటులనే ఇతరమతము లకు జెందిన ఉత్తమపురుషులు సర్వమతములకు సంబంధించిన మానవసేవ జేయుటకై రాట్నము త్రిప్పుచుండినచో, వారు అత్యు త్తమ బ్రాహ్మణుడుగను, అత్యుత్తమ మతాచారులుగను కాగలరు.

నేను నాపక్కపైనుండియే రాట్నమును త్రిప్పుట సాధ్య మైనయెడల, అట్టిది నామనస్సును దేవునిపై తదేకధ్యానముతో నిల్పుటకు సహాయపడునని తోచినచో, నాజపమాలను అవతల పారవైచి రాట్నమును త్రిప్పుదును. రాట్నము, జపమాల, రామ నామము నాకు సమానములే. ఆమూడును నాకు మానవసేవ యను మతమును బోధించును. మానవసేవాధర్మము ననుసరించక నేను అహింసను అనుసరింప జాలను. అహింసను యనుసరిం చక సత్యమును కనుగొనజాలను. మరియు సత్యమును మించిన ధర్మములేదు. సత్యముయొక్క రూపములే రాముడు, నారాయ ణుడు, ఈశ్వరుడు, అల్లా, దేవుడు. మహారాష్ట్రభక్తుడు నరసింహ మెహతా చెప్పినట్లు వేరువేరు ఆకారములుగా మార్చబడిన బం గారమునకు వేర్వేరు పేర్లు పెట్టబడును. కాని అవన్నియు ఒకే లోహమైన బంగారమునకు జెందియున్నవియే.

కవసరము. సృష్టిలోని సర్వప్రాణుల ఏకత్వమను సత్యనిరూపణము హిందూమతముయొక్క ప్రత్యేకవిశేషము. ఈసత్యమువలన, కేవలము మానవులకు మాత్రమేగాక, సకలప్రాణులకును ముక్తి బొంద నవకాశమున్నదని గ్రహించవచ్చును. కొందరు, అన్ని ప్రాణులును తుదకు మానవస్వరూపము పొందియే ముక్తినొంద వీలగునని చెప్పవచ్చును. అందువలన మనుష్యుడు భగవత్సృష్టిలో శ్రేష్ఠతముడుమేగాక, ఆసృష్టిని ఉన్నతస్థితికి దేవలసిన బాధ్యత వహించి, సృష్టికర్తయొక్క నౌకరుగ పనిచేయుటకు నియమింప బడినవాడని గ్రహించవలయును.

మానవుడు సాధారణంగా సర్వమానవ సోదరత్వమును ఒప్పుకొనినను, తన స్వప్రయోజనార్థమై ఇతరులను దోచుకొన వచ్చు ననుకొనుచున్నాడు, అట్టి దోపిడీవిధానమునకు హిందూ మతమున తావులేదు. మానవుడు ఇతర ప్రాణులతో తనకుగల ఏకత్వమును అనుభవపూర్వకముగా గ్రహించుటకు చేయవలసిన స్వార్థత్యాగమునకు అంతులేదు. అందువలన ఆతని కోరికలకు మితము యుండవలెను, ప్రస్తుత నాగరికతలో దానికి వ్యతిరేక సిద్ధాంతముండుట మనము చూచుచున్నాము. బ్రతికి యున్నంత కాలము "నీ కోర్కెలను ఎక్కువ చేసికొనుము." అనుటయే ఇటీవల నాగరికత. దానియందు నమ్మిక మున్నవారు అనంత మయిన సృష్టియొక్క అమితజ్ఞానమును సంపాదింప వీలగునని చెప్పుదురు. కాని, హిందూమత మందుకు విరుద్ధముగా, ప్రాపంచిక వాంఛ లెక్కువైనకొద్దీ, ఆత్మసంబంధమై, మానవ జీవితాదర్శమై

లుండరాదని నానమ్మకము. రాజకీయములు ధర్మాచరణకు సహాయభూతములుగా నుండవలెను. ధర్మాధర్మమును మరచిన రాజకీయములు 'చావుబోనులు'; ఏలయనగా అవి ఆత్మను వినాశ మొనర్చును.

8. హిందూమతము సదావృద్ధిపొందు స్వభావము గలది

హిందూమతము వృద్ధిపొందుటకును, క్షీణించుటకును సాధ్యముగల సజీవనిర్మాణమగుటచే, అట్టి ప్రకృతి ధర్మములకు లోనగుచుండును. హిందూమతము, ఆదిని నిర్మలమై, స్వచ్ఛమైన దిగా యుండుటచే. రానురాను మార్గమధ్యమున మురికిని గైకొను చుండిన నిర్మల గంగాప్రవాహమువలె మొత్తముమీద ఆమతాను సారులకు మేలుకరమైనది. ఆమతము వివిధరాష్ట్రములలో వేరు వేరు ఆచారములను అనేకరూపములను బొందినను, లోని వస్తుత్వము ప్రతిరాష్ట్రమందును ఏకముగానె యున్నది. ఆవస్తుత్వమే హిందూధర్మము. ఆచారము మతధర్మము కానేరదు. ఆచారము మారవచ్చును, కాని మతధర్మము మారదు.

హిందూమతముయొక్క స్వచ్ఛత దాని ఉపాసకుల ఆత్మ నియమంపై నాధారపడియుండును. హిందూమతపవిత్ర గ్రంథము లైనవేదములు, ఉపనిషత్తులు, స్మృతులు, పురాణములు, ఇతిహాస ములు, మొదలగునన్నియు ఒకేమారు వచ్చినవికావు. అవి ఆయా

కాలములోని అవసరములనుబట్టి ఏర్పడుటచే, అందలి కొన్నికొన్ని భాంశములు పరస్పర విరుద్ధములుగా కనపడవచ్చును. దాని ముఖ్యమైన శాశ్వతధర్మమునుగూర్చి, అది ఏయేవిధముగా ఆయా కాలములలో అనుసరించ బడియుండెనో తెలుపును. ఒకానొక కాలమందు అవసరమునుబట్టి మంచిదని అనుసరింపబడిన ఆచారము, వేరొక కాలమున గ్రుడ్డిగా నాచరింపబడినయెడల అది ప్రజలను నిరాశాగాధమున దింపును.

జంతుబలి ఒకానొకకాలమునం దుండియుండెనని మనము దాని నీరోజున పునరుద్ధరింపుదుమా? గోమాంసభక్షణము ఒకకాలమున వాడుకలోనుండి యుండెనని దానిని మరల తెచ్చిపెట్టెదమా? ఒకానొక కాలమున దొంగలకు కాళ్లు చేతులు నరుకు శిక్ష విధింపబడియుండెనని, ఆశిక్షనిప్పుడు మరల నెలకొల్పుదుమా? ద్రౌపది కాలములోనుండిన బహుభర్తృత్వాచారమును మన మిప్పుడు కోరుదుమా? అదేవిధమున పూర్వకాలమున ఏకారణముననో కొందరు మానవులను అంటరానివారిగా జేసియున్నందున, వారి సంతతివారినిప్పుడు మనము అంటరానివారిగా భావించుట మంచిదా?

హిందూమతము చలనములేని స్తబ్ధత సహించదు. క్రొత్త అనుభవము క్రొత్తధర్మపద్ధతులను బోధించుచుండును. అన్ని ధర్మములలోను యున్న సత్య మెప్పుడును ఒక్కటిగానే యుండును. వేదములు సత్యము దెలుపును. అవి అనంతములు. వాటిని పూర్తిగా తెలిసికొనినవా రెవరు? ప్రస్తుతము వేదములని పిలువబడుచున్న గ్రంథములు సత్యవేదముయొక్క సహస్రాంశభాగమై

నను గావు. ఈ కొలది గ్రంథముల పూర్తియర్థమైనను ఎవరు తెలిసికొనియున్నారు? ఇన్నివేల గ్రంథములను వల్లెవేయ నవసరములేకనె సృష్టిజ్ఞానమును పొందుటకు మన ఆర్యఋషులు ఒక మార్గమును జూపిరి. ఆత్మజ్ఞానమే సృష్టిజ్ఞానము. తన్నుతాను తెలిసికొనుటయే ఆత్మజ్ఞానము. ఇందుకు నిరంతరపరిశ్రమ అవసరము. పరిశ్రమ పవిత్రవంతమై యుండవలెను. అందుకు పవిత్రహృదయ మవసరము. దీనికి పదిసాధనములు వారుచూపిరి.

అవి:— 1. ఇతరులకు హింస కలుగజేయకుండుట.

2. సత్యమును పలుకుట.

3. దొంగతనము చేయకుండుట.

4. బ్రహ్మచర్య వ్రతమును అవలంబించుట.

5. తనదియైనను మోహముతో దేనిని చూచుకొనకుండుట.

6. శరీర శుభ్రత.

7. తృప్తి.

8. ఓర్పు.

9. మంచిగ్రంథములు చదువుట.

10. సర్వమును భగవదిచ్ఛకు వదలుట.

ఈ పదిగుణములను మనము సాధనము చేయగా చేయగా, పవిత్ర హృదయమును పొందుచు, తుదకు సర్వమతముల ఆదర్శమును, మానవజీవితాదర్శమును పొందగలము.

9. చనిపోయినవారి ఆత్మలతో సంభాషణ.

చనిపోయినవారి ఆత్మలతో నేనెప్పుడు సంభాషించియుండలేదు. అందుగూర్చి అపనమ్మకము స్థిరపరుచుటకు ఆధారమును గానిపింపను. కాని అట్టి సంభాషణలవలన, చనిపోయినవారి ఆత్మలకు కష్టము కలిగిరతుము. మరియు ఆయాత్మలు తమ భౌతిక శరీరములను విసర్జించుటకు పూర్వము ఆర్జించుకొనియున్న దోషముల ఫలితముగ, వారాసంభాషణలలో నిచ్చు సలహాలు దోషరహితములై యుండకపోవచ్చును. ఏది యెట్లుయినను, మన ప్రయత్న మెప్పుడును అట్టి ఆత్మలు మరల క్రిందికి లాగుకొనబడక, ఉన్నత స్థితిని పొందునట్లు చూడవలయును. చనిపోయినవానితో సంభాషణజేయుటలో, వాని ఆత్మను ఒకనిపై పూనింపజేయుటవలన, ఆతడు కొంతకాలమునకు వెఱ్ఱివాడై పోవుట నా యనుభవములో జూచితిని.

10. హిందూమత గొప్పతనము.

హిందూమత గొప్పతనమంతయు సృష్టిలోని సర్వప్రాణుల ఏకత్వమును బోధించుటయందు కలదు. అన్నిజీవరాసులు ఒకే విశ్వమయ జన్మస్థానమునుండి ఉద్భవించినవని ప్రత్యక్షముగా నమ్ముట. ఆ విశ్వమయున కేపేరు పెట్టినను పెట్టవచ్చును. హిందూమత పవిత్ర గ్రంథములలో వేయిపేర్లు గలవు. అవన్నియు అద్వితీయుడైన ఒక్కనికే చెందునని తెలుసుకొను జ్ఞానము మన

కవసరము. సృష్టిలోని సర్వప్రాణుల ఏకత్వమను సత్యనిరూపణము హిందూమతముయొక్క ప్రత్యేకవిశేషము. ఈసత్యముపలన, కేవలము మానవులకు మాత్రమేగాక, సకలప్రాణులకును ముక్తి బొంద నవకాశమున్నదని గ్రహించవచ్చును. కొందరు, అన్ని ప్రాణులును తుదకు మానవస్వరూపము పొందియే ముక్తినొంద వీలగునని చెప్పవచ్చును. అందువలన మనుష్యుడు భగవత్సృష్టిలో శ్రేష్ఠుడగుటయేగాక, ఆసృష్టిని ఉన్నతస్థితికి దేవలసిన బాధ్యత వహించి, సృష్టికర్తయొక్క నౌకరుగ పనిచేయుటకు నియమింపబడినవాడని గ్రహించవలయును.

మానవుడు సాధారణంగా సర్వమానవ సోదరత్వమును ఒప్పుకొనినను, తన స్వప్రయోజనార్థమై ఇతరులను దోచుకొనవచ్చు ననుకొనుచున్నాడు. అట్టి దోపిడీవిధానమునకు హిందూమతమున తావులేదు. మానవుడు ఇతర ప్రాణులతో తనకుగల ఏకత్వమును అనుభవపూర్వకముగా గ్రహించుటకు చేయవలసిన స్వార్థత్యాగమునకు అంతులేదు. అందువలన ఆతని కోరికలకు మితము యుండవలెను, ప్రస్తుత నాగరికతలో దానికి వ్యతిరేక సిద్ధాంతముండుట మనము చూచుచున్నాము. బ్రతికి యున్నంత కాలము "నీ కోర్కెలను ఎక్కువ చేసికొనుము." అనుటయే ఇటీవల నాగరికత. దానియందు నమ్మిక మున్నవారు అనంతమయిన సృష్టియొక్క అమితజ్ఞానమును సంపాదింప వీలగునని చెప్పుదురు. కాని, హిందూమత మందుకు విరుద్ధముగా, ప్రాపంచిక వాంఛ లెక్కువైనకొద్దీ, ఆత్మసంబంధమై, మానవ జీవితాదర్శమై

యుండిన, పరమాత్మతో ఐక్యతాదర్శప్రాప్తి ప్రయత్నాభివృద్ధికి ప్రతిబంధ మేర్పడునని బోధించును. ఆ సత్యమును గ్రహించి బోధించుటలోనే హిందూమతముయొక్క ప్రాధాన్యత కలదు.

11. యజ్ఞము లేక త్యాగము.

యజ్ఞమనగా ఇతరుల మేలుకై ప్రతిఫలమపేక్షించక చేయబడు కార్యము. ఈ కార్యములో మనస్సులోని ఆలోచన, నోటిమాట, శారీరకపనికూడ చేరును. ఇతరుల మేలుకై యనగా, సకలప్రాణుల మేలుకై యని యర్థము. కావున యజ్ఞముపేరిట, అహింసమాట యటుండగా, మానవులకు మేలుకలుగునని తలంచి, ఇతర ప్రాణులను, జంతువులను బలియిచ్చుట సబబుగా కనపడదు. భగవద్గీతలో యజ్ఞమనగా త్యాగమనియే యర్థము. ఈయుద్ధములో యజ్ఞము జరుపబడకున్నయెడల, ప్రపంచమొక్క నిమిషమైనను గడవజాలదు. సృష్టియే అట్టి యజ్ఞముతో నారంభింప బడెనని భగవద్గీత చెప్పుచున్నది. సృష్టికి సేవ జేయుటకే మానవునకు శరీరము సాధనముగా నొసగబడినది. కనుకనే అట్టి యజ్ఞము చేయక భుజించువాడు దొంగతిండి తిన్నవాడని యనిపించుకొనునని గీతలో చెప్పబడెను. మనకు సృష్టిలో ప్రసాదింపబడిన వన్నియు మన స్వంతమైనవిగాక భగవంతునిచే నివ్వబడినవన్న సత్యమును పూర్తిగా గ్రహించి, వాటి నా దేవునియెడల కృతజ్ఞతాపూర్వకముగా నందుకొనవలయును. వాటిలో ఆయన పుట్టించిన సకల ప్రాణులకు సమానహక్కు గలదని గ్రహించవలెను.

ఇదియే హిందూమతము బోధించిన సత్యమైన మహాదాదర్శము. ఈ ఆదర్శమే మనలను యజ్ఞమునకు లేక త్యాగమునకు పురి కొల్పును.

ఇట్టి త్యాగజీవితము మందముగను, కళావిహీనముగను ఏర్పడి, గృహస్థ జీవితమునకు ఎడమీయదని కొందరందురు. నా యుద్దేశ్యములో ఇట్టి వైరాగ్యజీవితముకై, ఇల్లువిడిచి అడవికి పోనక్కరలేదు. వైరాగ్యమానసమున్న జాలును, అదియే మానవ కార్యములన్నిటిని సరియైన దారిలో నడుపును. గృహస్థుడు తన గృహకర్మల నెరవేర్చుకొనవచ్చును. వర్తకుడు న్యాయముగా ధన మార్జించుకొన వచ్చును, తద్వార అందరు కోరుకొనుచుండు ఆనందమూ పొందవచ్చును. ఆనందమునకు ప్రత్యేక స్వతంత్ర స్థితి లేదు. అది మనజీవితము నెడల మనకుగల వైఖరిని బట్టి యుండును, ఒకడు సినిమాలోని నాటకరంగములను జూచుచు ఆనందము పొందవచ్చును. మరియొకడు ఆకాశరంగమును జూచుచు ఆనందించుచుండవచ్చును. కావున ఆనంద మనునది వ్యక్తియొక్కయు, జాతియొక్కయు విద్యనుబట్టి ఏర్పడును. కొందరికి త్యాగమువలన ఆనందమేర్పడును. ప్రతిఫలకాంక్షతో త్యాగ మొనర్చువారు సరిగా మానవసేవ చేయలేరు. సేవానురక్తు డగు నాతడు తనగురించి అంతగా విచారించుకొనడు. తనకు గలిగే అసౌఖ్యమునకు చిరాకు జెందడు. సోదర మానవసేవ యను యజ్ఞమును స్వయంబహుమానముగానే చూచుకొనుచుండ వలయును.

12. హిందూమతమన కేమి చేసినది.

మన కిప్పుడు అనుభవములో కనపడు హిందూమతము మొట్టమొదటి స్వచ్ఛందమైన హిందూమతము కాదు. అందువలనే హిందూమతమునుగూర్చి నేనింత చెప్పవలసివచ్చింది. పశ్చిమ ఖండములో, భౌతికశాస్త్రవిషయమున మహత్తరమైన పరిశోధన జరిగి వింతసంగతులు కనుగొనబడినట్లే, హిందూమతములో ఆధ్యాత్మికవిషయమున గొప్ప పరిశోధన జరిగి అంతకంటె వింతయైన సంగతులు కనుగొనబడినవి. భౌతిక భోగలాలస ఝరీ ప్రవాహమున గొట్టుకొని పోకుండ కాపాడుటకై కాబోలును భగవంతుడు హిందూమతముద్వార మానవులకు ప్రత్యేక సందేశ మిచ్చెను: భౌతికనాగరికతను ప్రోత్సహించిన యప్పటి రోము, గ్రీసు, బాబిలోను, సిరియా, పర్షియా, ఈజిప్టు దేశముల గతి యేమయ్యెను? ఇండియాలోకూడ కొన్ని పేడకుప్పలుగా ఆధునిక నాగరికతా చిహ్నములున్నను, పూర్వనాగరికత ఇంకను పూర్తిగా అంతరించలేదు. దీనికి కారణము: మననాగరికత నశించునట్టి భౌతిక మార్గములపై ఆధారపడలేదు. హిందూమతము బోధించున దంతయు, మానవులందరు న్యాయముగ తమ జీవితములను గడుపుకొనుటయే. కనుకనే ఇతరమతముల వారిని ప్రత్యేకముగ తన మతములో కలుపుకొనే మిషనరీ ప్రచారము హిందూమతమునకు లేదు. హిందూమతము కనిపెట్టిన ముఖ్యవిషయములు మూడు. మొదటిది, మానవులతో సహా సమస్త ప్రాణులయొక్క ఆత్మసంబంధమైన ఏకత్వము. దానినిబట్టియే హిందూమతములో

గోపూజ ఏర్పడెను. రెండవది జన్మపరంపర. దీనివలన, కర్మ ఫలమనుభవింపక తీరదన్న సిద్ధాంతమేర్పడి. మంచి కర్మల నాచ రించవలసిన యావశ్యకత నిరూపింపబడెను. ఇంక మూడవది, వర్ణాశ్రమ ధర్మము. దీనియందు మానవజీవితమంతయు స్పష్ట ముగా దెలుపబడినవి. మరియు ముక్తిదాయక సాధనములు తేట తెల్లము జేయబడినవి.

13 హైందవ నాగరికత.

భారతదేశము వికసింపజేసిన నాగరికతకు మించినదానిని ప్రపంచములో నేదేశము నిర్మించజాలదు. మనపూర్వులు నాటిన విత్తనములతోసాటి ఈ ఇలలో లేవు. నిజమైన నాగరికత కోరిక లను వృద్ధిచేసికొనుట కాదు. ప్రయత్నపూర్వకముగా, ఇచ్ఛా పూర్వకముగా, కోరికలను తగ్గించుకొని వాటికి బానిసకాకుండుటలో నున్నది. అదియే సౌఖ్యమును, తృప్తిని కలిగించి, తోడిమానవు లకు సేవజేయు శక్తిని వృది పరచును. ఒకానొకప్పుడు భౌతిక నాగరికతను వికసింపజేసిన దేశములన్ని ఇప్పుడు నాశనమునైనవి. కాని భారతదేశ నాగరికతయొక్క పునాది ఏదోవిధముగా ఇంకను గట్టిగాయున్నది. మానవుడనగా ఆత్మ. ఆత్మాభివృద్ధికి ఆటంకము లను తొలగించుకొనుటయే యభివృద్ధి లేక నాగరికత, మన నాగ రికతను మార్చుకొనవలసినదని, దానియోగ్యత తెలియనివారెంత చెప్పినను మనము మార్చుకొనుటకు ఒప్పుకొనము. మరియు నాగరికత యనగా మానవుడు తన సంఘములో తన

ధర్మమును సరిగా ననుసరించుటకై ఏర్పరుప బడిన జీవిత నడతయే. ధర్మనిర్వహణయు, నైతికానుసరణయు ఒకదానికొకటి మారుపదములే. నైతికానుసరణమనగా, కామక్రోధాదులచే మనస్సు అతిక్రమించకుండ, దానిపై అధికారమును కలిగియుండుట. మనస్సు చంచలమైన పక్షివంటిది. దానిని తృప్తి పరచుటకై ప్రయత్నించినకొద్ది, ఇంకను ఎక్కువ కోరుచు, ఎల్లప్పుడు అసంతృప్తిగనే యుండును. కామక్రోధాది గుణములతో మనము నిమగ్నుల మైనకొలది, అవి కళ్లెములేని గుఱ్ఱమువలె మితిమీరి మనలను పడద్రోయును. కావున మనపూర్వులు వాటిని కొన్ని నియమాలతో నుంచుమనిరి. సౌఖ్యమనునది చాలవరకు మనస్సును బట్టి ఏర్పడునని వారు గ్రహించిరి. ఒకడు ధనవంతుడైన మాత్రమున తప్పక సౌఖ్యవంతుడై యుండుట, బీదవాడైనచో తప్పక అసౌఖ్యవంతుడుగా నుండుట జరుగుటలేదు. ఒక్కొక్కప్పుడు తారుమారగుటకూడ మనము చూచుచున్నాము. ప్రపంచములో సాధారణంగా కోట్లకొలది బీదలేయుందురు. దీనిని జూచియే మన పూర్వులు మనలను అమిత భోగములనుండి బుద్ధులను మరల్చుకొను మనుచుండిరి. మనలో మనకు పోటీలు లేకుండ, ఎవరికి వారు తమకు నిర్ణీతమైన వృత్తుల నవలంబించి, ఏకైక సంఘసేవ జేయుచు, జీవించవలయునని విధించిరి. ప్రజలా రోజులలో ఒకరిపై నొకరు ఆధారపడుచు, పరస్పర ఈర్ష్యలు లేక, గ్రామ జీవితమును గడుపుచు, తమపై తామే రాజ్యము చేసికొనుచు. స్వచ్ఛందమైన స్వరాజ్య మనుభవించుచుండిరి.
